

Zas Latweeschu draugs.

1838. 27 Oktbr.

43^{sch}a lappa.

Z a u n a s s i n n a s.

Is Pehterburges. Appaksch tahm muischahm, kas ne zil taht no Peh-
terburges, Oranenbaumes tuhwmâ, augsti zeeniga Keisera brahtam, tam seelwir-
stam Mikail Pawlowitscham peederr, dshwo Kreewu semneeks, wahrda Abraam
Zfajew. Zas pagahjuschâ wassarâ, 15tâ Zuhli, ap pussdeenu laukâ sawu darbu
pastrahdajis, turpatt apgullahs un eemigge. Us reis winsch mohdahs, nomanni-
dams, ka winnam kalis no eekshenes itt kâ Nazzinahs, gluschi kâ buhtu aukstu
uhdeni eedsehris. Pehz brihtina winnam schlitte, itt ka leels glohtas gabbals win-
nam buhtu eelihdis wehderi. Gauschi pahr to isruhjis, knaschi gahje us mah-
jahm. Bet tur winnam drihs usnahje speedejs; paschâ wehderi sahje itt kâ ku-
stetees un lehkt wissapahrt, un ne mas ne rimme. Nu winsch ar leelahm bai-
lehm sahje atsicht, ka winnam meegâ gan kahds putns woi tahrs buhschoht
zaur rihkli eelihdis. Wihrs, prahstigs buhdams, bes kaweschanas dewahs
us Oranenbaumi pee dokteri. Schis winnam arri tuhlin eedewe sahles, lai is-
wemj, kas winnam eekschâ. Wehme nu gan, bet speedeju ne iswehme wis. Za-
pehz dokters arri dewe zittas sahles, laischamas. Un lush', pehz daschadahm
gauschahm sahpehm un mohkahm, beidsoht 16tâ deenâ winnam nogahje nosprah-
guse tshuhfka, kas, kâ dokters irr isrehkinajis, 6 deenas dshwa un 9 deenas
nosprahguse semneekam eeksch wehdera bijuse. Pehz tam wihrs drihs atspirgahs
un lihds schim pa wissam irr wessels.

Sinna par bihbeles fwehtkeem Allojes basnizâ 11tâ Septem-
ber 1838. No ta laika, ka meh's kristigi brahli un mahses no Mattihschu,
Burtneekes un Allojes draudsehm bihbeles beedribâ effam sadewuschees, mums
ifgaddâ weena, pawissam scho gadd' peekta, bet Allojes basnizâ patti pirna fa-
nahkschana bija. Meh's lids schim Zahna ta Deewa mahzitaja jeb 23schu Sep-
tember-mehnescha deenu par tahdas sanahkschanas deenu bijam nolikkuschi, bet
kâ ar jaunahm pawehleschanahm teem bihbeles beedreem ta brihwiba wairs ne
bija, us tahdu deenu woi us sawadu neddetas deenu sawds fwehtkds sanahkt,
tâ meh's schinni gaddâ 15tu fwehdeenu pehz triadibas fwehtkeem jeb 11tu Sep-
tember par sawu fwehtku deenu bijam isredsejuschi. Meh's ar schehliga Deewa
palihdsibu to leelu darbu, winna fwehtu nammu, sawu basnizu par jaunu us-
kohpt, laimigi nu patt bijam pabeiguschi, pehrnajâ gaddâ tohrni no paschas sem-
mes wesselu usmuhrejuschi, schinni gaddâ juntu jummuschu un altari un fan-

zeli ar jauneem lohgeem pehrwejuschi un basnizu paschu no eefschenes un no ahre-
 nes balsinajuschi; Deews pats us sawu deenu jauku, no padebbesim flaidru laiku
 bija wehlejis: tapeh; mums Allojeescheem leels un swehts preeks bija, tohs mi-
 kus beedrus no brahtu draudsehm sawâ basnizâ fweizinaht un ir no wiannu mah-
 zitaju muttes Deewa wahrduus kohpâ baudiht. Tanni peeminnetâ deenâ papreefsch
 mums Latweescheem draudses mahzitajs altara lihurgiu turreja un peh; beigteem
 Deewa wahrdeem draudsi noswehtij; Burtneekes mahzitajs preezajees, ka mehs
 sawus swehtkus scho reis' Allojes basnijâ turroht, un peeminnejis, lai ar to us-
 kohpfschanu ta "ahriga redsama Deewa namma arr tas eefschligs neredsans Dee-
 wa nams glihts un jauns firdi stahwoht" par fwehdeenas ewangeliumu Matt.
 6, 24—34. spreddiçi "fwehtas bihbeles beedreem wiannu peenahka-
 mu" ar tschetreem wahrdeem ismahzija: "1) ka mehs sawu beedribu ne par
 wahju nihzigu zilweku bet par paschu swehtu Deewa darbu turretum; 2) Dee-
 wam itt no firds pateiktum, kad arri pee wiannas peederram; 3) eefsch ta labba
 darba, ko sahkuschi, ne peekuhstum (Brahti, ne peekuhsteet labbu darri-
 dami 2 Tess. 3, 13.); 4) to debbes grahmatu, kahda ta swehta bihbele, labbi
 walkatum par sawu ihpaschigu firds un dwehfeles wehrtibu un par sawu muhschigu
 labbumu." No sawas Widsemmes dseefnu grahmatas preefsch spreddiça 507tu,
 peh; spreddiça 260tu dseefnu, katru no ohtra perscha lihds pehdigam nodseeda-
 jam. Peh; tam Mattihschu mahzitajs kanzelê kaphis draudsi usskubbinaja, lai
 Deewa wahrdu labbu mantu ne ween schê basnizâ meklejoht un eekrahjoht, bet
 arr mahjâs glabbajohht un sawâ dsihwê augligu darroht, lai fainneeki un wezzaki,
 tehwu eeraddumu atkal usnehmuschi, ar fainneezi un behrneem, ar faimi un
 jaunekteem Deewa wahrduus lassohht, mahzija ar plaschakeem wahrdeem tahdu
 eeraddumu par labbu peenem, parahdija ar tahm sinahm, ko no swehschu semju
 beedreem nu Deewa wahrdu mihstotajeem effam dabbujuschi, ka tee zilweki tan-
 nis mallâs ar jaunu karstu mihlestibu effohht usnehmuschi eefsch tahm paschahm
 swehtahm leetahm ar mums spehzigu darbotees, un peeminneja, ka Englenderi
 sahkuschi ir neredsiigeem zilwekeem Deewa wahrduus rohka dabbuht un Dahwida
 dseefmas, Matteusa un Jahna ewangeliumu ar tahdeem pazelsteem bohstahbeem
 jau liffuschi isdrikkohht, ko neredsiigi zilweki ar pirkstu gallu taustidami tik labbi
 un flaidri peenemm, ka mehs, ar azzim redsedami, Deewa wahrduus sawâs grah-
 matâs lassam; ka Sprantschi pahrneekeem laulafchanas deenâ wesselu bihbeli
 dahwinajohht un wiannu Lehmina dehs pats, sawu jaunu draugu weddis, tahdu
 dahwanu labprahht no teem beedreem effohht peenehmis; ir Spaneru semmei un
 tautai, fur lids schim leela tumfiba waldija, masa gaismina jau sahkohht atfwiht
 un labbaka usdsichschana peh; Deewa wahrdeem rahditees.— Sluddinajis zil dands
 naudas scho gadd' bijam fanehmusch, zil isdewusch, un kahdas grahmatas dah-
 winajuschi beidsamâ wahrda fazzija, lai to par flahdi ne turroht, ka mums
 schinni gaddâ us pehrnaju masaks naudas atliffkums effohht, mehs jo baggati
 effohht, jo mehs to naudu paschu ne kahrodami to par grahmatahm effohht isde-
 wusch un to swehtu mantu krahwusch to nabbageem isdallihht, un usskubbinaja
 draudsi, ir schodeen dewigas rohkas rahdiht un mihlestibas dahwanas, lai tahs

paschas arr masas, lai arr dascham wairaf ne là nabbaga grassis, buhtu, bekkeni mest. — Wahzeescheem Allojes mahzitajs spreddiki fazzija par 1 Peh. 1, 24. 25. "Ea Kunga wahrds paleef muhschigi", israhdidams 1) scho mahzibu par pateefigu, topehz ka Deews pats irr muhschigs, pee wezzas un pee jaunus derribas wahrdeem; 2) to eepreezinafchanu, fo schi mahziba teem beedreem dohd, par spehzigu famus darbus, là lids schim, tà arr us preefschu muddigâ prahâ strahdaht; 3) to mums peenahfamu daku, to pascheem peenemmigu wahrdu arr eefsch teem brahteem un mahschim augligu darriht. Tad Mattihfschu mahzitajs, Deewu teizis par wissu labbu, fo tas ar saweem wahrdeem wisseem zilwekeem, kurreem tohs uswehlejis, un fewiski zaur muhsu beedru eegahdaschanu muhsu draudschim darrijis, fluddinaja to paschu, fo Latweescheem, par naudas eenahfchanu un isdohschanu un par tahm dahwinatahm swehtahm grahmatahm, un parahdidams, kahda neisfalkoht leela swehtiba schinnis paschds pagahjuschds gaddds ar teem mihteem Deewa wahrdeem sweschu tautu un semju zilwekeem pa wissu pasauli effoht tiklusi, usfkubbinaja wissus, tohs eefahktus darbus arr jo prohjam strahdaht un Deewu luhgt, winsch pats ar spehku, gudribu un mihlestitibu tohs beedrus gribbetu swehtih.

Tannis trihs draudsès par pahrdohstahm grahmatahm un no beedreem nau-da tikke lassita:

Mattihfschds	" " " " " " " " " " " "	20 rubl.	37 kap. f. n.
Burtneezeeschds	" " " " " " " " " " " "	22 —	46½ —
Allojeeschds	" " " " " " " " " " " "	33 —	11½ —
Pa Deewa wahrdu laifu bekkeni	" " " " " " " " " " " "	4 —	6¾ —
Pehrnojaja gadda atlikfums	" " " " " " " " " " " "	112 —	75¾ —

kohpâ: 192 rubl. 77 kap. f. n.

Par bihbelehm un jauneem testamenteem tikke isdohiti:

150 Latw. j. t., 15 bihb., 5 Wahj. j. t.	" " " " " " " " " " " "	94 —	10 —
Par 2000 kwihthehm drikketajam	" " " " " " " " " " " "	5 —	— —
Par 2 lahdehm un grahmatas no Rihges iswest	" " " " " " " " " " " "	1 —	85 —

kohpâ: 100 rubl. 95 kap. f. n.

Lahde wehl atleekahs: 91 — 82 —

192 rubl. 77 kap. f. n.

No bihbelehm un jauneem testamenteem bijam pahrdewuschi: Mattihfschds 1 bihb. un 13 j. t., Burtneezeeschds 4 bihb. un 1 j. t., Allojeeschds 2 bihb. un 15 j. t.; dahwinajuschi nabbageem un jaunekteem: Mattihfschds 5 bihb. 9 j. t., Burtneezeeschds 30 j. t., Allojeeschds 12 j. t., Jaun-pils un Nistawes bihbeles beedreem 10 j. t., kohpâ pahrdewuschi 7 bihb. un 29 j. t., dahwinajuschi 5 bihb. un 61 j. t. No grahmatahm atleekahs 10 bihbeles un 92 jaumi testamenti. — Muhsu preefschneeks, Limschenu leelskungs, tee trihs mahzitaji un trihs no muhsu Latweeschu paligeem pehz pussdeenas mahzitaja muischâ fanahkuschi, islihdsinaja to naudu, fanehme un eelikke to leelâ lahde, norunnaja zittâ gaddâ Mattihfschu basnizâ fanahkt un aitsgabje, Deewam pateifdami, la tas lids schim teem beedreem

no winnu darbineem jau tahdus augtus rahdijis un preezigi zerribâ, winsch arr' us preekschu mums tahds pats schehligs buhs, fâ teem wezzas dervibas tizzigeem, muhs tâpatt fâ Israëlu ne atstahs, neds pamettihs (1 Mohs. 31, 6. 8., Jos. 1, 5., Ebr. 13, 5.) un mums tohs wiffabbakus darbus strahdajoht rohkas fpehjinahs un fwehtihs pascheem to preezas wahrdu dabbuht un teem nabageem to peenest (Matt. 11, 5.) — Allojes mahzitaja muischâ Oktober mehnescha eefahkumâ 1838. J. M. D.

• Kad mihla faulite jauki un spohschi noreet.

Ut fur faule spohschi noreet! —	Schi no juhrâs dskkuma,
Kaut es warretu tâ mirt!	Es no kluffa tappina;
Un fâ jauki lezz un useet,	Schi us augsch', us debbes widdu,
Es lihds zeltees, augschup irrt!	Es us augsch', us Deewa buhdu.

R. S—j.

S l u d d i n a f c h a n a.

Schinnî gaddâ leepajâ pussbohgens irr drikklehts, kam wirsdrakts: "Jhsa pamahzischana, fa Deewa fwehtus rakstus buhs lassihht preeksch ihstu firds isz kohpschana. Schi pamahzischana irr wahzisti rakstihht no nelaita Mahzitaja N. E. Franke, un pohrtulkohta no Dohrbes Latweeschu Mahzitaja Nungler. Leepaja, 1838." — Warr dabbuht pirkt par 6 kap. kappera, tâ patt Dohrbê pee Latweeschu mahzitaja, fâ tē Rihgâ, tannî nammâ, fur schahs lappas isdohd.

Sinna, zil naudas 25. Oktober = mehn. deenâ 1838 eefsch Rihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Subr. nauda.		Par	Maksaja:	Subr. nauda.	
		Rb.	K.			Rb.	K.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1	45	1	pohdu (20 mahrzineem) waffu	7	—
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1	5	—	tabaka	—	65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	3	20	—	fweesta	2	40
—	ausu	—	55	—	dfelseš	—	75
—	sirau	1	60	—	linnu, trohna	2	—
—	rupju rudsu = miltu	1	40	—	brakka	1	80
—	bihdeletu rudsu = miltu	2	—	—	kannepu	—	90
—	bihdeletu kweeschu = miltu	4	—	—	schfihhtu appinu	3	—
—	meeschu = putrainu	1	50	—	neschfihhtu jeb prezzeš appinu	1	80
—	eefala	1	5	—	muzzu silku, eglu muzzâ	8	50
—	linnu = sehklas	3	—	—	lasdu muzzâ	9	—
—	kannepu = sehklas	1	50	—	smalkas fahls	4	50
1	wesumu feena, 30 pohbus smaggu	4	—	—	rupjas baltas fahls	4	75
barrotu	wehrschu gallu, pa pohdu	1	—	—	wahiti brandwihna, pussdegga	8	50
					diwdegga	11	50

Weenu sudraba rubli warreja dabbuht par 355 kapeiteem warra naudas.

Lihds 25. Oktober pee Rihges irr atnahkufchi 1434 kuggi un alsbraukufchi 1339.

Drihw drikkleht. No juhrmallas = gubbernementu augtas waldischanas pusses:

Dr. E. Napierfsky.